

۲۰۱۶/۱۲/۰۷

جلیل غنی هروی

ششمین کنفرانس قلب آسیا در هند

ششمین کنفرانس "قلب آسیا" در چهارم دسمبر ۲۰۱۶ در شهر امرتسر هند دایر گردید. درین کنفرانس نمایندگان چهل کشور جهان اشتراک ورزیده بودند. هدف تدویر این کنفرانس جست و جوی راه حلی برای تامین صلح و ثبات در افغانستان بود. ریاست دایمی این کنفرانس را که در سال ۲۰۱۱ در شهر استانبول ترکیه به پیشنهاد افغانستان و ترکیه بنیاد نهاده شد و به نام روند استانبول شناخته می شود، افغانستان به عهده دارد و هر سال در یکی از کشورهای عضو دایمی این کنفرانس دایر می گردد. سال گذشته این کنفرانس در اسلام آباد دایر شده بود.

اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان و نریندرا مودی صدر اعظم هند در اجلاس "قلب آسیا" در شهر امرتسر در شمال هند دیدار کردند. این شهر فقط چند کیلومتر از مرز پاکستان فاصله دارد. هند در حالی میزبان کنفرانس دو روزه کشورهای قلب آسیا بود، که تشنج در روابط میان کابل-اسلام آباد و اسلام آباد-دهلی جدید افزایش یافته است. از جانب پاکستان، سرتاج عزیز مشاور روابط خارجی صدر اعظم آن کشور در این نشست اشتراک داشت. در حالی که محور اصلی ششمین نشست قلب آسیا مبارزه با تروریسم و جستجوی راه های تامین صلح در افغانستان بود، توسعه روابط اقتصادی و تجاری میان افغانستان و هند و دیگر کشورهای منطقه نیز از موضوعات مورد بحث در این نشست بود.

افغانستان، پاکستان، آذربایجان، چین، هند، ایران، قزاقستان، قرغزستان، روسیه، عربستان سعودی، تاجیکستان، ترکیه، ترکمنستان و امارات متحده عربی عضو این کنفرانس هستند.

این نشست همچنین روی توسعه راه های ارتباطی افغانستان با آسیای میانه و جنوب آسیا و پروژه چابهار که شامل امتداد خط آهن نیز می شود مذاکره نمود.

کشورهایی که از نشست قلب آسیا حمایت می کنند، عبارتند از استرالیا، کانادا، دانمارک، مصر، فرانسه، فنلاند، آلمان، عراق، ایتالیا، ژاپن، نروژ، لهستان، اسپانیه، سوئد، بریتانیا و آمریکا.

در این کنفرانس همچنین بر وصل شدن افغانستان به سایر کشورهای آسیای میانه و جنوب آسیا موقیعت دارند، اهمیت داده شد.

رئیس جمهوری افغانستان در این نشست گفت که آسیا اکنون در حال انتقال به سمت اقتصاد قاره ای است و از طرف دیگر مصارف زیادی را به دلیل خشونت های سیاسی می پردازد.

به گفته رئیس جمهور افغانستان، این کشور قدرت انتقال حدود ۱۵ هزار مگا وات برق را از آسیای مرکزی به آسیای جنوبی دارد و در ۵ سال آینده افغانستان از مرکز واردات برق به مرکز انتقال برق تبدیل خواهد شد. به گفته رئیس جمهوری افغانستان مبارزه با بنیاد گرایی نیاز به بودجه دارد. پاکستان برای بازسازی افغانستان ۵۰۰ میلیون دالر کمک کرده، ولی بدون امنیت هیچ کمکی نمی تواند نیاز مردم افغانستان را بر آورده سازد. اشرف غنی پنجمین دالر کمکی که پاکستان در کنفرانس بروکسل برای افغانستان تعهد نموده بود رد نموده گفت از این مبلغ برای مبارزه با دهشت افگنی استفاده نماید و در کنفرانس جوانان بروز چهارشنبه در کابل بدون اینکه نامی از پاکستان ببرد گفت ما را برای یکسال آرام بگذارید ما این مبلغ را اگر به دست نیاوریم دستم را قطع می کنم. این اقدام رئیس جمهور با استقبال گرم پارلمان و مردم افغانستان مواجه شد. شرکت کنندگان در قطعنامه پایانی این کنفرانس تعهد کردند که اختلافات خود را به شکل صلح آمیز حل و از هر نوع تهدید یا استفاده از قوه قهریه علیه همدیگر خود داری کنند.

در این کنفرانس از نقش نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان در تأمین امنیت افغانستان قدردانی شد و همچنین از توافق این کشور با جامعه جهانی به منظور حمایت از نیروهای امنیتی افغانستان تا سال ۲۰۲۰ استقبال شد. شرکت کنندگان این کنفرانس اعلام کردند که از تلاش مستمر سازمان کنفرانس اسلامی و افغانستان برای برگزاری نشست علمای اسلامی در مکه مکرمه استقبال می کنند و امیدوارند که با مشارکت نمایندگان کشورهای اسلامی، صلح فراگیر در افغانستان شکل بگیرد.

یکی از خواست های مهم این اعلامیه خاتمه دادن هرچه زودتر به هر نوع هراس افگنی در منطقه و قطع کمک مالی این پدیده بود.

این اعلامیه نگرانی های افغانستان را در رابطه با عمق وخامت اوضاع امنیتی در کشور و منطقه و همچنان میزان بلند خشونت های طالبان، گروه های هراس افکن دیگر، مانند داعش، شبکه حقانی، القاعده، جنبش اسلامی ازبکستان، جنبش اسلامی ترکستان شرقی، لشکر طیبیه، جیش محمد، تحریک طالبان پاکستان یا تی تی پی، جماعت الاحرار، جُنْدالله و دیگر گروه های خارجی هراس افگنی، را بیان می دارد.

در اعلامیه آمده است: «ما پایان هرچه زودتر هر نوع هراس افگنی را خواهانیم. و نیز می خواهیم که هرگونه پشتیبانی از هراس افگنی به شمول تمویل آن قطع شود. درک ما این است که هراس افگنی تهدید بزرگی برای صلح، ثبات و همکاری در منطقه است. درک ما همچنان این است که جامعه جهانی باید به همکاری خود با حکومت افغانستان ادامه دهد.»

این اعلامیه همچنان خواستار همکاری نیرومند تر جهانی و منطقه یی برای تلاش های صلح، امنیت، ثبات در افغانستان شده است.

همچنان، این اعلامیه مشترک از پاکستان و ایران برای میزبانی میلیون ها پناه جوی افغان قدردانی کرده است. اعضای این کنفرانس درین اعلامیه افزوده اند: «ارتباط ما بر اساس این است که این نمایندگان اهمیت نقش افغانستان به حیث پل طبیعی برای ارتباط منطقه را درک کرده اند و به این باور اند که افغانستان پیوند دهنده اقتصادی در قلب آسیا است. ما یک بار دیگر از تلاش های افغانستان برای استفاده از موقعیت جغرافیایی اش برای وصل منطقه و بیشتر سازی نقش آن در این زمینه پشتیبانی قوی خود را اعلام می کنیم.»

این اعلامیه در امرتسر هند تصویب و از سوی ۱۴ کشور مانند: افغانستان، هند، چین، پاکستان، ایران، روسیه و عربستان سعودی و دیگر کشور امضا شد. سازمان ملل متحد نیز این اعلامیه را تصویب کرد.

با ختم این کنفرانس و محدودیت های که برای سر تاج عزیز مشاور امور بین المللی نواز شریف صدراعظم پاکستان و یکی از اشتراک کنندگان این کنفرانس وضع گردید و همچنان لحن تند رئیس جمهور افغانستان در برابر پاکستان و رد کمک پنجصد ملیون دالری آن کشور به افغانستان مطبوعات پاکستان را بر آن داشت تا با لحن تند و توهین آمیز بر این کنفرانس و بر اظهارات داکتر اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان عکس العمل نشان دهند. در برابر اظهارات توهین آمیز رسانه های پاکستانی در برابر رئیس جمهور افغانستان، ارگ نیز به گونه ای ضمنی عکس العمل نشان داد.

شاه حسین مرتضوی، معاون سخنگوی رئیس جمهور افغانستان گفت: آنچه را که رئیس جمهور افغانستان، در نشست قلب آسیا در مورد پاکستان گفت، انعکاس واقعیت ها در منطقه می باشد که مورد استقبال گسترده رسانه های افغانستان قرار گرفت.

اما آقای مرتضوی موقف گیری های توهین آمیز رسانه های پاکستانی در مقابل رئیس جمهور را یک امر عادی تلقی کرد.

آقای مرتضوی گفت "بسیار طبیعی است، کسانی که طرفدار صلح و ثبات افغانستان نیستند، بدون شک از این پیام ها استقبال نمی کنند".

حملات لفظی و توهین آمیز رسانه های پاکستانی در برابر آقای غنی پس از آن صورت گرفت که رئیس جمهور افغانستان در جریان نشست قلب آسیا که در هند برگزار شده بود، چندین بار به گونه ضمنی پاکستان را حامی افراط گرایی در منطقه عنوان کرد.

آقای غنی حتی خطاب به سرتاج عزیز، مشاور امنیت ملی و امور بین المللی پاکستان، گفت که ۵۰۰ میلیون دالری که پاکستان در کنفرانس بروکسل برای افغانستان تعهد کرده است، نمی تواند به روند صلح افغانستان کمک کند، مگر اینکه اسلام آباد این پول را در راستای مبارزه بر ضد افراط گرایی استفاده کند.

به تعقیب اظهارات رئیس جمهور افغانستان، سرتاج عزیز، مشاور امنیت ملی و بین المللی پاکستان، طی کنفرانس خبری در اسلام آباد گفت که آقای غنی چیزی را بیان کرد که هند خواهان آن بود. حتی آقای عزیز هند را متهم به تلاش های کرد که می خواهد افغانستان و پاکستان را از هم جدا کند.

اظهارات رئیس جمهور افغانستان مورد اهانت رسانه های پاکستانی قرار گرفت

برخی از رسانه های پاکستان در برابر اظهارات رئیس جمهور افغانستان لحن شدید و توهین آمیز داشت. عامر لیاقت، گوینده تلویزیون "بول" در حالیکه نشرات به صورت زنده بخش می شد، رئیس جمهور افغانستان را شخص " احسان فراموش، بد کردار و انسان بی نهایت پست" خطاب کرد.

بر عکس انتقاد های شدید سیاستمداران و رسانه های پاکستانی از اظهارات رئیس جمهور افغانستان، اظهارات آقای غنی در افغانستان مورد استقبال گسترده و حتی منتقدین اش قرار گرفته است.

رحمت الله نبیل، رئیس پیشین امنیت ملی افغانستان که گاه گاهی از پالیسی های رئیس جمهور غنی در مقابل پاکستان انتقاد می کند، در صفحه تویتر خود نوشته است که از موقف گیری های اخیر حکومت افغانستان بر ضد "پالیسی های دو روی پاکستان" حمایت می کند.

ام‌الله صالح که در گذشته وی نیز ریاست امنیت ملی افغانستان را بر عهده داشت و از منتقدین آقای غنی به شمار می‌رود، نیز در صفحه تویتر خود نوشته است که "عقاب زخمی هیچگاهی رام نمی‌شود و این احساسی است که افغان‌ها در مقابل پاکستان دارند."

آقای صالح همچنین از رئیس‌جمهور افغانستان به دلیل رد تعهد پولی پاکستان برای افغانستان ابراز سپاس‌گذاری کرده است، زیرا به باور وی پول حکومت پاکستان "آغشته با خون" است.

مجیب خلوتگر، رئیس حمایت‌کننده رسانه‌های آزاد افغانستان یا نی‌عکس‌العمل ژورنالیستان و رسانه‌های پاکستانی را خلاف موازین رسانه‌ای و توهین به مردم افغانستان تلقی کرد و گفت که "اهانت به رئیس‌جمهور یک کشور، اهانت به تمام شهروندان یک کشور شمرده می‌شود".

آقای خلوتگر همچنین گفت، آنچه را که رسانه‌های پاکستانی در مورد رئیس‌جمهور افغانستان نشر کردند، "نه شایسته یک رسانه بی‌طرف و حرفه‌ای است، و نه شایسته یک خبرنگار بی‌طرف. آنان باید به صورت رسمی و رسانه‌ای پوزش بخواهند".

تاکنون معلوم نیست که این نشرات رسانه‌های پاکستان شکل همگانی و سیستماتیک و فرمایشی داشته و یا تعدادی از رسانه‌ها خود سرانه چنین حرکتی کرده‌اند.

اما سمیع یوسف زی، خبرنگار نیوزویک در پاکستان، می‌گوید که چنین نوع موقف‌گیری‌ها در برخی از رسانه‌های آن کشور یک امر معمول است.

به گفته آقای یوسف زی، اظهارات توهین‌آمیز رسانه‌های پاکستان در مورد افغانستان پدیده تازه نیست.

در حاشیه ششمین اجلاس قلب آسیا در مورد افغانستان، از توافقی میان این کشور با هند برای ایجاد یک دهلز حمل و نقل هوایی میان کابل و دهلی خبر داده شد.

رئیس‌جمهور افغانستان در این نشست گفت که هدف از این دهلز هوایی، استفاده مردم دو کشور از امکانات یکدیگر است.

وزارت تجارت و صنایع افغانستان ایجاد دهلز هوایی میان هند و افغانستان را در زمینه رشد صادرات و سرمایه‌گذاری در این کشور تأثیرگذار می‌داند.

این وزارت همچنان می‌گوید ایجاد دهلز هوایی میان هند و افغانستان زمینه دسترسی به تولیدات و خدمات هر دو کشور را فراهم خواهد ساخت.

سخنگوی این وزارت روز سه‌شنبه به رادیو آزادی گفت که آنان آماده‌اند تا از طریق دهلز هوایی با هند داد و ستد داشته باشند و برای این کار در چهار میدان هوایی این کشور کار ایجاد زون‌های بارگیری را آغاز کرده‌اند. تمرکز بر سرویس‌انتقالات هوایی می‌تواند ارتباط افغانستان را با بازارهای کلیدی جهان بهبود بخشد و صنعت میوه خشک و قالین این کشور را پررونق کند.

قابل یادآوری است که ۲۰ هزار محصل افغان در هند مشغول تحصیل هستند که این موضوع می‌تواند نقش مهمی در آینده افغانستان و انتقال این کشور به سوی موفقیت و ثبات داشته باشد.

و اما سوال اساسی اینست که آیا می‌توان حل معضله افغانستان و تامین صلح و ثبات را از چنین کنفرانسها و تعهد‌های روی کاغذ انتظار داشت؟

تعدادی از همین اعضای دایمی و ناظرین و حامیان "روند استانبول" همین اکنون از تمویل کنندگان و حامیان طالبان و شبکه حقانی و سایر دهشت افگنانی هستند که از هر گوشه جهان به هر تعداد جانی و آدم کش و جنایتکار و سارق و رهن بوده به نام جهاد به صف دهشت افگنان پیوسته و خون مردم بیگناه افغانستان را به نام پاک اسلام می ریزند در حالی که این حرکت و خونریزی آنها مغایر تمام دساتیر و هدایات قرآن پاک میباشد. اکثریت این افراد و گروه های از کشور های شان مثل ازبکستان، چین، عراق، فلسطین، سوریه، ترکمنستان و قرغزستان و تاجکستان رانده شده و فرار کرده اند و بهترین پناه گاه و در آمد را برای شان پیوستن به صفوف مخالفین دولت افغانستان و شبکه های دهشت افگنی یافته اند که در حاشیه سرحد بین افغانستان و پاکستان پایگاه دارند و مورد حمایت میباشد.

فقط چند روز قبل بود که یکی از منسوبین و رهبران گروه طالبان اذعان داشت که عواید مالی آنها بعد از مردن ملا عمر و کشته شدن ملا اختر محمد منصور در خاک پاکستان در یک حمله بدون پیلوت امریکا کم شده و به مشکلات مالی گرفتار شده اند. ولی روز چهارشنبه وزیر مالیه پیشین طالبان اظهار داشت که از کمک های مالی عربستان سعودی برخوردار هستند.

دریافت کمک مالی گروه طالبان از سوی عربستان سعودی سبب شده تا این گروه پانزده سال در برابر حکومت افغانستان و نیروهای امنیتی افغان به جنگ ادامه دهند.

در حالی که حکومت افغانستان همواره پاکستان را در قضیه افغانستان دخیل می داند، یکی از مقام های پیشین گروه طالبان به نیویارک تایمز گفته است دلیل شدت گرفتن نبرد پس از آن که نیروهای امنیتی افغان مسؤولیت تامین امنیت را از نیروهای خارجی به دوش گرفتند نیز کمک مالی عربستان به این گروه بوده است.

وزیر مالیه رژیم طالبان گفته است او چندین بار به عربستان سعودی سفر کرده و در حالی که ظاهراً به نام حج سفر می کرده اما سال ها برای گروه طالبان پول نقد دریافت نموده است.

این گزارش در حالیست که کشور عربستان سعودی و مرکز تمدن اسلام هم چنان به حمایتش از حکومت افغانستان نیز تاکید می کند.

در سفری که عبدالله عبدالله، رییس اجرایی حکومت وحدت ملی اخیراً به عربستان سعودی داشت، پس از برگشت اظهار خوش بینی کرد که نشست بزرگ اسلامی از سوی علمای عربستان سعودی و سازمان هم کاری های اسلامی در عربستان در مورد افغانستان برگزار خواهد شد و موقف شان را علیه جنگ در افغانستان اعلام خواهند کرد.

از جانب دیگر، اخیراً گفته هایی وجود دارد مبنی بر این که عربستان سعودی می خواهد در گفت گویای صلح میان حکومت افغانستان و طالبان نیز نقش بازی نماید.

باید یادآور گردید که عربستان سعودی نخستین کشوری بود که حکومت گروه طالبان را در افغانستان به رسمیت شناخت و این گروه را حمایت نیز کرد.

پایان